

Oulaisten kaupungin talousarvion toteutuma ajalta 1.1.-30.9.2022

KHALL § 330
139/02.02.02/2022

Oulaisten kaupungin taloustilanne 30.9.2022

Oulaisten kaupungin taloustilanne oli vielä vuoden alkupuoliskolla vakaalla pohjalla hyvän verotulokertymän ansiosta ja maltillisten toimintakulujen kasvun vuoksi, mutta tilanne on kääntynyt alijäämäiseksi kesäkuun lopussa. Vaikka toimintatuotot ovat kasvaneet viime vuodesta n. 15 % ja toimintakulut ovat kasvaneet 5,6 %:ia.

Merkittävin syy käänteeseen on verotulojen reippaan kasvun tasaantuminen ja menopaineet perusturvan ja myös sivistystoimen vastuualueilla. Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat vielä syyskuun loppuun mennessä pysyneet talousarvion mukaisina. Alijäämäiseen tilikauteen vaikuttavia tekijöitä ovat lisäksi perusturvan kasvaneet palvelutarpeet ja myönnetty lisämääräraha (950.000 €) ympärivuorokautisen asumisen palveluseteleihin sekä tämän lisäksi perusturvalautakunta esittää uuden lisämäärärahan (1.380.000 €) myöntämistä sosiaalityöhön, lasten- perheiden- ja vammaispalveluihin. Myös sivistys- ja hyvinvointilautakunnan menot ylittävät talousarviotavoitteen n. 915.000 euroa.

Koronakustannuksia on kertynyt syyskuun loppuun mennessä n. 220.000 euroa henkilöstökustannusten, aineiden ja tarvikkeiden sekä palvelujen ostojen muodossa. Tällä hetkellä korona-avustusten hakeminen on avoinna ja kustannuksia korvataan elokuun loppuun tapahtuneesta testauksesta, rokottamisesta sekä teho-, erikois- ja perussairaanhoidosta ja lisäksi välittömiin kustannuksiin asukaslukuun pohjautuvaa korvausta. Loppuvuosi korvataan valtionapuviranomaisen arvion perusteella koko maan hakijoiden suoritelmääriä vertailemalla sekä ottamalla huomioon hybridistrategian muutokset, tautitilanne sekä valtion muu rahoitus kokonaisuudessaan.

Syyskuun tilanteessa kaupungin tuloslaskelman vuosikate ei enää kata poistoja. Vuosikate on 0,615 milj. € positiivinen ja se ei kata poistoja (1,9 milj.€) ja alijäämäksi muodostuu n. 1,2 milj. €.

Toimintatuotot ovat kasvaneet (15,3 %) viime vuoteen nähden (tot. 81,1 %), toimintakulut ovat kasvaneet (5,6 %) (tot. 76,6 %). Henkilöstökulut ovat nousseet 9,5 % edelliseen vuoteen nähden (tot. 79,2 %). Palvelujenostot ovat talousarvion mukaiset (tot. 74,4 %).

Käyttötalouden toteutuma

Tasainen käyttötalouden toteutuma syyskuun lopussa on 75,0 %. Kulujen toteutuma vastuualueittain:
Vaalit (97,4%), Tarkastustoimi (79,7 %), Kaupunginvaltuusto (73,3

%), Kaupunginhallitus (69,0 %) Elinkeinotoimi (52,7 %), Perusturvan hallinto (64,6 %), Terveystieteidenhuolto (74,5 %), Sairaanhoidon (74,4 %), Sosiaalitoimi (75,3%), Sivistyslautakunta (80,4 %), Vapaa-aika-toimi (56,7 %), Kirjasto- ja kulttuuritoimi (68,4 %) Tekninen toimi (80,3 %) ja Valvonta- ja lupalautakunta (81,9 %).

Verotulot

Talousarviossa kuluva vuoden verotuloksi on ennakoitu 27.331.000 € (tot. 77,7 %).

Verotulot ovat kasvaneet yhteensä 2,5 %. Kunnallisverotulo on noussut 3,0 % vuodesta 2021 vuoteen 2022 ja toteutuma on syyskuun kohdalla enää hieman yli talousarvion (tot. 76,2 %).

Kunnallisveron kertyminen on tasaantunut alkuvuodesta ja syyskuun lopussa kunnallisverotulokertymä on enää 0,275 milj.€ yli tasaisen talousarvioennusteen. Syyskuun verotuloennusteen mukaan kunnallisverotulo on lähellä talousarviota.

Kiinteistöverojen alkuvuoden lasku johtuu verovelvolliskohtaisesta verotuksesta ja sen myötä tilitysrytmin vaihtumisesta. Suurin osa kiinteistöveroista tilitetaan heinäkuussa. Kiinteistöverotulojen toteutuma on 79,2 %.

Yhteisöverojen osalta tilitykset ovat laskeneet 1,4 %, kun koronakustannuksia ei enää kompensoida yhteisövelotulon kautta. Mutta silti yhteisöveron osuus kasvaa talousarvioon nähden n. 0,370 milj euroa paremmin. Syyskuun veroennusteen mukaan yhteisöveron tuotto on 0,259 milj. euroa parempi talousarvioon nähden.

Syyskuun veroennusteen mukaan talousarviossa ennakoitujen kokonaisverotulot ylittävät 422.000. Ennuste on (27.753.000 €), kun talousarvion verotuloksi on ennakoitu 27.331.000 €. Ennuste ja talousarvio huomioiden voidaan todeta, että verotilitykset ovat painottuneet ensimmäiseen vuosipuoliskoon ja loppuvuoden verotilitykset tulevat olemaan alhaisempia.

Valtionosuudet

Vahvistetut valtionosuudet ovat kuluva vuonna 2022 sisältäen verotulomenetyksen korvauksen, yhteensä 28.936.991 €. Valtionosuuksien toteutuma on talousarvion mukainen 75,0 %.

Lainakanta

Talousarviotavoitteena on lainamäärän lisääntyminen enintään 867.904 €. Tavoitteena on vuoden aikana maksaa lyhytaikaista lainaa 500.000 euroa takaisin ja pitkäaikaista maksuohjelman mukaan n. 1.632.096 euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on budjetoitu 3 milj. €.

Alkuvuonna lainakanta on, hyvien verotulojen ansioista, kehittynyt

talousarvion puitteissa. Syyskuun loppuun mennessä lainanotto ylitti talousarvion n. 650.000 €. Uutta lainaa on otettu kuntatodistusten muodossa. Yleinen korkotason nousu on vaikuttanut kuntatodistusten hintaan. Negatiivisten korkojen aika on ohi ja lainarahalle syntyy korkokustannuksia. Lyhennysten jälkeen pitkäaikaista lainaa on 9,6 milj.€ ja lyhytaikaista 26,8 milj.€, yhteensä 36,4 milj. €.

Pitkäaikasten luottojen korkotaso on edelleen maltillinen, koska vuosi sitten otettiin 8,0 milj. euron laina hyvin alhaisella kiinteällä korkotasolla (0,013%). Lyhytaikaisten 3 kk kuntatodistusten hintataso liikkuu 1,55 – 1,75 %:n välillä ja nousee markkinakorkojen mukana. Tällä hetkellä näyttää siltä, että korkokustannuksiin varatut määrärahat riittävät korkokustannuksiin, koska alkuvuonna kertyi korkotuottoja negatiivisen korkotason ansiosta.

Korkeaksi nousseen inflaation (elokuun tilanne 7,6 %) vuoksi Euroopan keskuspankki (EKP) on aloittanut koronnostot heinäkuussa, lisäksi luvassa on nostoja myös seuraavissa kokouksissa.

Investoinnit

Syyskuun toteutuneet investoinnit ovat n. 2. milj. € (netto) Suurimmista investoinneista Paloasema on valmistunut ja kokonaiskustannukset olivat 1,4 milj. euroa, kuluvan vuoden investoinnin osuus on 770.000 euroa, katujen ja teiden rakentamiseen on käytetty 675.000 euroa ja päiväkodin rakentaminen on alkanut ja kustannukset tällä hetkellä n. 400.000 euroa.

Sijoitusvarallisuus

Viime vuosi oli pandemian jälkeen vahvaa kasvua maailman sijoitusmarkkinoilla. Kaupungin sijoitusvarallisuuden arvo kasvoi 10,0 % ja tuottoja saatiin realisoitua tilikauden 2021 tulokseen onnistuneesti oikeaan aikaan n. 1,7 milj. € ja osinkotuottoja kirjattiin n. 0,130 milj. €.

Alkuvuonna 2022 on nähty voimakas korkojen nousu, joka on kurittanut sekä osakemarkkinoita että joukkolainojen arvoja. Tämä liike selittää pitkälle globaalia osakekurssien laskua. Samaan aikaan rahapolitiikka on kiristynyt ja myös inflaatio noussut uusiin lukemiin. Sijoitusmarkkinoiden huolena ovat edelleen Ukrainan sota sekä Kiinan koronasulut.

Kaiken kaikkiaan, heinäkuuhun 2022 mennessä, sijoitusten arvo on vuodesta 1999 noussut 74,7 %. Kuluvan vuoden syyskuun lopussa sijoitusvarallisuuden arvo oli n. 18,5 milj.€, laskua n. 15,0 % vuoden alusta. (vuodenvaihteessa sijoitusvarallisuuden arvo oli n. 21,9 milj.€).

Oheismateriaalit:

1. Tuloslaskelma 1.1.-30.9.2022
2. Käyttötalous, tulot/menot 1.1.-30.9.2022 vastuualueetasolla
3. Rahoituslaskelma 30.9.2022

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Riikka Moilanen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion toteutuman 1.1.-30.9.2022.
Päätös	Keskustelun päätyttyä kaupunginjohtaja teki seuraavan muutetun päätösesityksen: Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion toteutuman 1.1.-30.9.2022. Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että Oulaisten kaupungille valmistellaan talouden tasapainottamisohjelma (sisältäen mahdolliset yt-menettelyt) ja se tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi 12.12.2022 mennessä. Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan muutetun päätösesityksen. Merkittiin, että kokous keskeytettiin pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.42-18.51 väliseksi ajaksi.